

enerace

Ročník: 2.

Číslo a datum vydání: 3 (12) / pondělí, 23. března 2020

„Po nějaké době člověk objeví, že ve světových dějinách se neděje nic skutečně „nového“. O něčem skutečně novém by se mohlo mluvit teprve tehdy, až by jednou nastal ten nepředstaviteLNý případ, že by rozum, lidskost a láska dobyly trvalého vítězství.“ — Carl Gustav Jung, švýcarský psychiátr a psychoterapeut

(Zdroj: <https://citaty.net/temata/svetovost/>)

JAK TO VIDÍM JÁ ANEB ZE ZÁPISNÍKU ZOUFALÉHO KANTORA

pátek, 13.03.2020

10:00 – na mimořádné poradě nám Velký náčelník oznámil, že vzhledem k situaci (zákaz srovnání většího počtu lidí nad 30 kusů) máme jít domů, prý se uvidíme v úterý

16:00 – právě jsem dočetla článek o technické omezenosti některých vyučujících (prý hlavně oni budou mít problém zvládnout učivo na dálku); v textu padla zmínka o online učebně Classroom Google – hm, tak se podívám, co je to za novou metodu...

sobota, 14.03.2020

04:30 – celou noc se mi zdálo o učebně a to jsem si ji zatím jenom zřídila...

11:30 – po takřka čtvrt hodinovém hovoru s Kájou K. mám potvrzeno, že aplikace potřebná pro okamžitou komunikaci opravdu funguje i jablíčkářům; a jde se na rozeslání kódů jednotlivým třídám a seminářům!

18:00 – začínají mi Vraždy v Oxfordu, takže pro dnešek končím – ostatně si to zasloužím, protože jsem zadala práci nebo podklady prakticky všem; zítra mě ještě čeká sekunda s občankou; semináře zatím počkají...

neděle, 15.03.2020

06:00 – zapínám počítač, protože na žehlení bych teď stejně neviděla...; pracovní list pro sekundu a zadání projektu; pracovní list pro 3. A a jednoduché opakování pro 1. A...; a ...

DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI

29. BŘEZNA

Začátek letního času – ručička se ve 2:00 posune na 3:00

1. DUBNA

22. den s online výukou – to rozhodně není apríl...

10. DUBNA

Velký pátek – začátek Velikonoc bez pomlázk, zato se Zajíčkem v roušce nebo respirátoru z Číny

Z OBSAHU VYBÍRÁME:

Ženství

Muzeum rekordů

Ivan Lendl

Flašinet

Jak přežít změnu času

Ženy, které změnily svět

Horké křeslo pro Martinu

Kam na cesty

... a od této chvíle začal dostávat můj dosavadní klidný způsob přežívání povážlivé trhliny. Bez ohledu na den v týdnu vstávám mezi čtvrtou a pátou (zpravidla vylézám chvilku po čtvrt), večer po deváté padám u televize do bezvědomí, abych se kolem desáté probrala, dala si sprchu a konečně si narovnala tělo ve své posteli.

První omyl: Opravím každou práci, která mi daný den dorazí (začaly chodit už v pondělí). Záhy jsem pochopila, že nemohu deset hodin denně sedět u počítače a jen opravovat – čas od času to chce prohodit pář slov se synem, dojít něco ulovit alespoň každý druhý den uvařit teplou mňamku, když teď musím suplovat školní jídelnu...

Druhý omyl: Žáci budou zadanou práci dělat samostatně. V „lepších případech“ spolupracují kamarádi ze třídy, v těch horších průměrný žák odevzdá nadprůměrnou práci svých rodičů...

Třetí omyl: Žáci umí pracovat s počítačem...

Jak to vidím já? Když jsem si dnes přečetla, že bychom se měli do školy vrátit (při dobré konstelaci hvězd) nejdříve na přelomu května a června, začala jsem přemýšlet o antidepresivech...

STALO SE V BŘEZNU

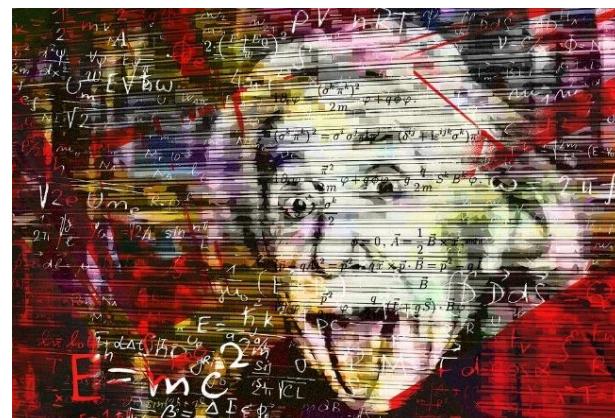
8. 3. 1918 – Vyskytl se první případ španělské chřipky, po němž následovala epidemie, jež si vyžádala více než 100 milionů obětí. V úmrtních matrikách nalezneme oběti chřipkové epidemie už v srpnu téhož roku.

15. 3. 1939 – Začala okupace Čech a Moravy nacistickým Německem. Německo tak porušilo Mnichovskou dohodu, kterou v září 1938 uzavřelo.

16. 3. 1939 – Vznikl Protektorát Čechy a Morava. Zahraniční politiku převzala Německá říše.

20. 3. 1916 – Albert Einstein zveřejnil obecnou teorii relativity, která umožnila pochopení vztahu mezi prostorem, časem a hmotou. To poté vedlo k formulaci gravitační teorie.

23. 3. 1897 – Filozofická fakulta UK se stala první fakultou na území našeho státu, která umožnila studium žen.

31. 3. 1901 – Premiéru v Národním divadle měla opera Rusalka od skladatele Antonína Dvořáka. Rolí Rusalky zpívala Růžena Maturová.

31. 3. 1889 – U příležitosti 100. výročí velké francouzské revoluce byla v Paříži postavena Eiffelova věž.

(MH)

ČÍSLO MĚSÍCE

- ✚ číslo 10 je přirozené číslo; následuje po číslu 9 a předchází číslu 11; římskými číslicemi se zapisuje X
- ✚ **matematika:** je základem desítkové soustavy (nejpoužívanější číselná soustava); složené číslo; je od něj odvozen dekadický logaritmus

- + **chemie:** 10 je atomovým číslem neonu (Ne)
- + **filosofie:** filosof Pythagoras považoval číslo 10 za vrchol a dosažení dokonalosti (vznikne totiž součtem čísel 1+2+3+4, kterým připisoval také speciální vlastnosti: 1 = jeden konkrétní bod, 2 = přímka, co má začátek a konec, 3 = plocha, která má začátek, konec a „prostor mezi tím“, 4 = prostor)
- + **zeměpis:** Kanada má 10 provincií
- + **náboženství:** v judaismu představuje desítka „množství sjednocené a uspořádané do jednoho celku“
- + **český jazyk:** číslo deset označuje z hlediska slovnědruhového citoslovce
- + **události na našem gymnáziu:** dne 10. 3. 2020 se žáci po 6. vyučovací hodině sbalili a odešli na několik týdnů domů na „prázdniny“

(LP)

BYLI JSME U TOHO

Sexta v Unipetrolu

Ve středu 26. 2. jsme vystoupili o pár zastávek dál, než máme ve zvyku, a sešli se před budovou Unipetrolu. Dostali jsme vstupní kartičky a exkurze mohla začít. Milá paní průvodkyně nám přiblížila zpracování ropy a seznámila nás s historií Unipetrolu. Poté jsme se v bílých pláštích podívali do chemických laboratoří, kde nám vysvětlili, k čemu jaký stroj a chemikálie slouží.

Nic jsme nerozbili, a tak jsme se přesunuli do jedné z učeben. Dozvěděli jsme se, jak zde probíhá studium VŠCHT, brigády a jak nám jdou naproti například se studentským fondem. Paní učitelka Pivoňková byla zřetelně ve svém živlu a jak má ve zvyku, zahrnula nás kupou informací. Chemici si přišli na své.

Jako zlatý hřeb nás čekala projížďka po areálu. Kvůli bezpečnosti jsme vyfasovali fešné oblečky a boty, ve kterých se po schodech stoupalo jen těžko. Stálo to ale za to. Podívali jsme se i na moderní velín polyethylenové jednotky, kde to vypadá trochu jako v NASA (aspoň podle filmů). Všechny nás zaujaly stoly, u kterých si můžete nastavit polohu, stejně jako to známe u křesel. Podle slov jednoho zaměstnance u nich můžete sedět jako v kanceláři, nebo stát jako na baru – podle toho jak jste zvyklí.

Exkurze se nám líbila – a rozhodně nejen proto, že skončila kolem poledne.

Ponožkový den

Jaký byl PPM března? Rozhodli jsme se inspirovat Světovým dnem Downova syndromu (21. března) a s předstihem jsme se zapojili do ponožkové výzvy oslavující jedinečnost. Proto jsme v pátek 6. března přišli s každou ponožkou jinou. Tato akce je zaprvé nenáročná, což

našim studentům vyhovuje, zadruhé rozšiřuje povědomí o Downovu syndromu, nejobvyklejší vrozené chromozomální anomálie, kdy mají postižení o jeden chromozom více.

Měli jsme v plánu vymyslet něco i na oslavu Dne učitelů (28. 3.), ale momentální situace nám to dost ulehčila a přípravy posunula až na rok 2021...

(BK)

TRENDY

Online studium, nebo sezení v lavicích?

Jak jistě všichni víte (a vy, co nevíte, tak se to teď dozvíte), 28. března se slaví Den učitelů.

TRENDY

Tenhou rok budou kantoři slavit svůj svátek bez žáků. Nejenže svátek vychází na sobotu, ale momentálně jsou studenti po celé republice doma a na vlastní kůži si užívají

v zahraničí dávno zavedený trend – online studium.

V čem totto studium spočívá, už jste asi všichni zjistili (a pokud ne, pak – nechci být špatným prorokem – se říťte do průseru): učitelé posílají žákům práce přes Google Classroom, Facebook, Moodle nebo Bakaláře. Studenti dostanou za vypracované úkoly známky nebo si napíší z témat online testy. Pro mě osobně je toto studium mnohem přijatelnější a účinnější. Přeci jenom si můžete vstát, kdy chcete, rozplánovat si práci na

celý den a nemusíte pět a půl hodiny (některé dny i déle) sedět v lavicích.

I když mi online systém učení vyhovuje více, každé pro má své proti – tím největším je pro mě absence kamarádů a spolužáků, s nimiž se vždycky ráda zasměju a jejichž přítomnost mi utrpení v lavicích pomáhá přežít...

(LP)

Jak se vypořádat se změnou času

Určitě registrujete, že se nám 29. března zpět vrací čas a my se budeme muset budit o hodinu dříve. Jak na změnu své tělo připravit?

Letní čas je zásahem do našich biologických hodin. Citlivějším jedincům způsobuje změna času bolesti hlavy, nervozitu a nekvalitní spánek. Podle odborníků trvá v průměru čtyři až pět dní, než si náš organismus na nový časový režim zvykne. Co dělat, abyste se s přechodem na letní čas vyrovnavali co nejsnáze? Základní rada zní: **Buďte ke svému tělu hodní a trpěliví.**

Elektro detox

Nerozptylujte se večer mobily, počítačem nebo televizí. Svit displejů a obrazovek narušuje produkci melatoninu – hormonu, který je důležitý pro kvalitní spánek. Tato rada platí celoročně!

Večer před změnou večeřte dřív

Jídlo udává rytmus dne. Jestli se chcete snadno vyrovnat s novým časem, dejte si v sobotu večeři s půlhodinovým předstihem. Jděte do postele dřív, abyste se na změnu času naladili.

Hned ráno roztahněte závěsy či vytáhněte rolety a žaluzie

Hned po probuzení pusťte do ložnice denní světlo, aby proniklo k vaší pokožce a sítnicím. Sluneční paprsky aktivují vaše biologické hodiny, budete se cítit čerstvější. Větřejte a vychutnejte si čerstvý ranní vzduch. Dech je životadárna silou.

Řekněte únavě NE!

Důležité je v průběhu celého dne dostatečně pít. Začněte ráno nejlépe vodou s citronem. Dopřejte si procházku na čerstvém vzduchu (vzhledem k aktuální situaci možná bude stačit půlhodinový pobyt na vymrzlé balkoně ☺). Kdyby ani to nepomohlo, zacvičte si. Po skončení nouzového stavu se můžete vrátit k rannímu běhu kolem panelákového bloku – nezapomeňte zhluboka dýchat.

Hýčkejte svůj mozek aneb Bez jídla to dopoledne jde jen těžko

Mozek je velkým „žroutem“ sacharidů, důležitá je tedy i výživa. V neděli není cukr hříchem, ale nutností ☺

Vyvážená **snídaně** je základ. Pokud se totiž nenajíte do hodiny po probuzení, tělo najede na krizový hladový režim a začne si následně každou dodanou kalorii šetřit na horší časy. Jak na to? Kvalitní bílkovina (jogurt, tvarohová pomazánka, šunka, omeleta), kvalitní sacharidy s dostatkem vlákniny (vločky, tmavé pečivo) a v ideálním případě ovoce

či zelenina. Množství záleží na vaší výšce, váze a režimu – nebo snad jen na tom, jaký máte hlad.

Podle studie publikované v jednom známém britském časopise mají lidé, kteří pijí klasickou **kávu**, až o 16 % rychlejší metabolismus než ti, kteří dávají přednost nápojům bez kofeinu. Neznamená to ovšem, abyste se pak chovali jako motorová myš...

Mezi jednotlivými jídly byste neměli mít větší pauzu než tři hodiny. Vždycky se musíte najít dřív, než dostanete hlad, aby tělo nemělo potřebu ukládat si zásoby. Ke **svačině** se doporučuje řecký jogurt a ovoce, avokádový toast, pomazánka z čočky – ve všech případech jde o jídla, která nedovolí vašemu metabolismu zahálet.

(JN)

HUDEBNÍ OKÉNKO

Flašinet

Flašinet, nástroj, který mnozí z vás znají hlavně díky pohádce Tři veteráni, k nám připutoval z Orientu –

konkrétně z východní Asie – zřejmě v první polovině 18. století. V Asii byl ale znám už ve století šestnáctém. V Evropě sloužil primárně k pobavení vyšší vrstvy obyvatelstva – například na hostinách.

V 19. století zaznamenal nástroj ve svém vývoji významný krok vpřed – začaly se totiž vyrábět flašinety přenosné. Tím mohl být tento instrument uplatňován i na slavnostech; hráči se navíc stávali mnohem flexibilnějšími a mobilnějšími, takže zvuk

flašinetu mohli slýchat vedle bohatých vrstev i naprostě obyčejní lidé.

Tato zajímavá hrací skříňka se stala pro mnohé i obživou – hlavně pro vojenské vysloužilce a invalidy byl flašinet nezřídka jediným zdrojem peněz na živobytí. Obce mnohdy těmto „znevýhodněným“ občanům flašinety samy kupovaly. Flašinetáři nebyli považováni za žebráky a kromě slavností a oslav hrávali také běžně v ulicích, kde od kolemjdoucích inkasovali obvykle drobné peníze.

Flašinet je nástrojem, na který se hraje pomocí kliky – ta vhání vzduch do měchu, který zase vhání vzduch do píšťal. To, co tento zajímavý hudební nástroj hraje, je dáno tím, co se do něho vloží za válec – je totiž pro každou skladbu jiný. Melodie je v něm mechanicky zaznamenána pomocí dírek či výstupků.

Flašinely lze v dnešní době vídat pouze zřídka, obvykle na událostech spojených s připomínkou historie – na poutích, obecních slavnostech a podobně.

(OK)

K poslechu: <https://www.youtube.com/watch?v=Uu4XOhgKoa4> // <https://www.youtube.com/watch?v=3bC-6flaZj0>

SPORTOVNÍ OKÉNKO

Tenisová ikona Ivan Lendl

Ivan Lendl je tenisový trenér a bývalý profesionální tenista, který reprezentoval Československo a po získání amerického občanství také Spojené státy.

Do současnosti je nejlepším českým mužským tenistou historie.

Narodil se 7. 3. 1960 v Ostravě tenistce Olze Lendlové a

Jiřímu Lendlovi. V roce 1989 se oženil s Američankou Samanthou Frankelovou. Státní občanství Spojených států obdržel 7. července 1992.

vyhrál osm grandslamových titulů ve dvouhře. Poprvé se stal prvním hráčem světového žebříčku ATP (pořadí tenistů, které sestavuje Asociace tenisových profesionálů na základě dlouhodobých výsledků profesionálních turnajů) 28. února 1983. Po následujících pět let až do srpna 1990 byl světovou tenisovou jedničkou. Na prvním místě světového žebříčku strávil rekordních 270 týdnů, čímž pokořil rekord, který byl do té doby držen Jimmy Connorem. Jediným grandslamem, který nikdy nevyhrál, byl Wimbledon. (Po skončení kariéry pronesl: „Bylo těžké se smířit, že jsem tam nedokázal zvítězit, ale je to prostě tak.“)

Trenérský život

V prosinci roku 2011 se stal osobním trenérem skotského tenisty Andyho Murrayho, který pod jeho vedením vyhrál londýnské Letní olympijské hry. Murrayho dovedl ke dvěma grandslamovým titulům (nejvyšší kategorie mužského a ženského profesionálního okruhu v tenise, která v jedné sezóně zahrnuje čtyři turnaje) a olympijskému zlatu.

Lendlova hra spočívala zejména na síle a fyzické kondici.

Svoji kariéru ukončil 21. 12. 1994.

(SR)

Tenisová kariéra

Svou úspěšnou tenisovou dráhu začal v socialistickém Československu. V roce 1980 pomohl k vítězství ČSSR v Davis Cupu. V roce 1986 emigroval do Spojených států. Během své kariéry

Muzeum rekordů a kuriozit v Dolní bráně

Muzeum se nachází v Pelhřimově (kraj Vysočina).

Bylo založeno 1. července 1994 díky agentuře Dobrý den. Muzeum má mimo jiné budovu, která sídlí v pelhřimovském Domě dobrých dnů a která k návštěvě láká expozicí „Zlaté české ručičky“.

V hlavní budově muzea, neboli v Muzeu rekordů a kuriozit v Dolní bráně (jinak označované Jihlavská), můžete najít stovky exponátů od největších po nejmenší, od nejrychlejších po nejpomalejší. Jsou zde i zmapované rekordy, z nichž se jich několik

nachází v české Knize rekordů. Některé můžete najít i v publikaci Guinnessova kniha světových rekordů.

Součástí muzea je i nádherná zahrada, v níž se nacházejí převážně obří exponáty. Vybrala jsem pro vás největšího ježka v kleci, který je rozdělen na části. Klec je vysoká 110 cm a ježek má průměr 30 cm.

V druhé budově mě v již zmíněné expozici „Zlaté české ručičky“ nejvíce zaujala Mona Lisa z rýže. Autorem je Petr Sůsa ze Sedlčan. Na obraz spotřeboval celkem 1,5 kg rýže, což představuje cca 45 000 zrnek. Obraz má rozměry 82,5 cm x 58,4 cm. Rýže byla nejdříveobarvena a potom nalepena pomocí tapetového lepidla. Dílo bylo představeno na 17. ročníku Mezinárodního festivalu Pelhřimov dne 8. června 2007.

Ted' se tam bohužel díky karanténě nedostane, ale myslím si, že malé prostudování na budoucí návštěvu neuškodí.

(BaK)

HORKÉ KŘESLO TŘÍDNÍHO UČITELE

TŘÍDA: 4. A / TŘÍDNÍ UČITEL: Mgr. Martina Langhammerová

Jaký nejlepší zážitek
jste s námi zažila?

Ten poslední – váš
ples. Samozřejmě, že
jich mám víc – a který

byl nejlepší? Např. krátká procházka na Novém Městě (všichni jste mě jistě proklínali), při druhé jsme zase hledali cestu zpět (zvedlo nám to náladu) a další očekávám. Maturita bude taky zážitek a snad ten nejlepší.

Která akce pro vás byla nezapomenutelná?

Jednoznačně vaše půlnoční překvapení. Střežili jste ho přede mnou do poslední minuty a za to velké díky. Tenhle zážitek bude na celý život.

Vyučujete raději matematiku nebo zeměpis?

Nastupovala jsem s tím, že chci učit matematiku. Po 25 letech svého působení na gymnáziu a díky zkušenostem, které dnes mám, učím ráda oba předměty.

Kdy jste se rozhodla, že se stanete učitelkou? Proč zeměpis a matematika?

Asi už jsem se s tím narodila, nebo mě ovlivnila moje první paní učitelka s velkým U (Kalíková, ZŠ Osek). Od té doby jsem doma učila svých pět panenek. Každý rok se nás učitelé ptali, čím chceme být, a odpovědi si zapisovali do archu. V 8. ročníku jsme se měli rozhodnout, co budeme studovat. K vyplnění jsme dostali i zmíněný arch. K mému údivu jsem ani jednou neřekla nic jiného, než že chci být učitelkou, a tak jsem šla na gymnázium s tím, že pedagogická fakulta bude pro mě ta jediná pravá. Rodiče doufali, že mě to na gymplu přejde a budu čímkoliv jiným (lékařkou, právničkou či inženýrkou).

Matematika byla mým nejoblíbenějším předmětem už na základní škole, takže volba byla jasná. Zeměpis byl spíše z nouze. Bylo možné si aprobací vybrat podle otevíraných předmětů s matematikou. Nakonec i v zeměpisu najdete matematiku. ☺ Mým druhým vysněným předmětem byla biologie nebo chemie. Ale jsem ráda, že zvítězil zeměpis.

Kdy nebo čím jsme vás nejvíce rozesmáli?

Vaším půlnočním překvapením.

Co děláte v pátek večer?

Vždy jsem toužila po domě nebo chatě. Máme chatu. Když jsem si ji pracně vybojovala, slíbila jsem, že víkendy budu trávit s rodinou a přáteli a školu konečně nechám doma. Což vlastně dodržuji dodnes. V pátek relaxuji u krbových kamen se sklenkou bílého suchého vína. ☺

Kam jste se vždy chtěla podívat?

Na Maledivy. Vidět soustavu korálových ostrovů s průzračnou mořskou vodou, ve které bych se mohla podívat pod hladinu oceánu.

Co vám pomáhá k odreagování se od pracovních povinností?

Je toho více – záleží na období, náladě... Nemám ráda stereotyp. To je jako jet stále podle rozvrhu. Jsem ráda, když se něco děje. Jen tak vyrazit na hory, pláže, za krásami naší republiky, na rockové a popové koncerty či festivaly, do kina. Ale i čtivá, veselá knížka v klidném prostředí.

S jakou nejbizarnější odpovědí jste se setkala při opravování písemek?

Žádnou si konkrétně nevybavuji, ani si je nezapisuji. Spiš se jen divím, co někteří žáci dokáží vymyslet a napsat za hovadiny.

Kdybyste si mohla vybrat místo, kde budete žít, kde by to bylo?

O tom jsem nikdy nepřemýšlela. Možná někde, kde je delší teplo než u nás.

Co na sobě máte nejraději?

To si netroufám odpovědět. Má mít pocit, že nic výrazného. Nejsem líná.

Co byste na sobě změnila, kdybyste měla tu možnost?

Někdy zbytečně dlouho přemýšlím, ale to k mému znamení asi patří. Je to únavné a jsem naštvaná sama na sebe. Měla bych víc myslet na sebe, častěji

se radovat, chodit včas spát a dříve vstávat. To bych ráda změnila.

Jak trávíte svůj volný čas?

Nejvíc asi úpravou interiéru či okolí chaty. Asi málokdo ví, že ráda navrhoji interiéry (nejenom). Většinou pro rodinu a přátele. Když jsem byla mladší, tak se nás byt měnil každým rokem. Naštěstí mě to už přešlo.

Co byste dělala s výhrou ve Sportce?

Jé, to je otázka! ☺ Záleželo by asi na výši výhry. Když to bude málo, tak to potěší. Kdyby to byla nehorázná suma, tak bych se podělila snad s každým, kdo je mi blízký. Cestovala bych na různá

místa ve světě. Nebo alespoň na ty Maledivy. Za peníze si nemůžete koupit všechno a peníze kazí charakter.

Kdo měl na vás ve vašem životě největší vliv?

Rodiče a život jako takový, který se se mnou někdy nemazlil. Stále se setkávám s novými situacemi, se kterými je třeba se poprat.

Jaké je vaše nejtajnější přání?

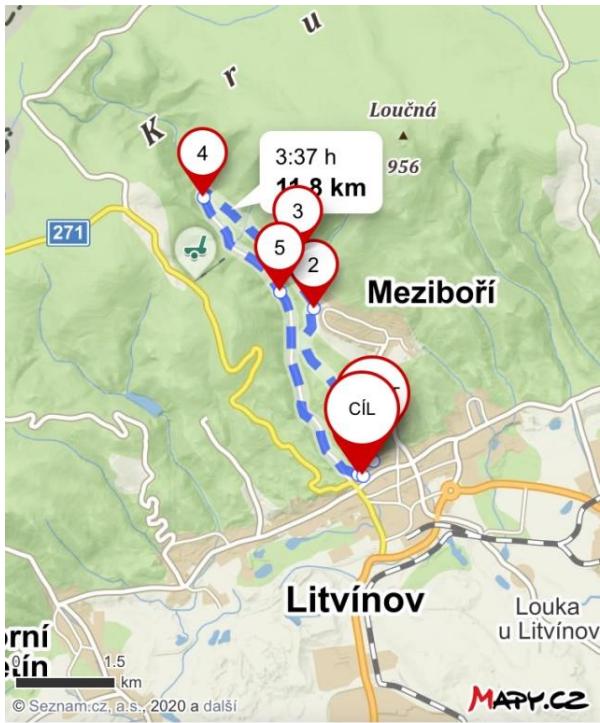
Přání se neprozrazují, pak se prý neplní. Tak promiňte, že je nevyzradím. Jedno mám pro všechny – pevné zdraví. Štěstí, radost a to ostatní přijde tak nějak samo.

CESTOVATELSKÁ RUBRIKA

Šumenské údolí: Skutečnost, že Litvínov a Meziboří jsou od sebe vzdáleny, co by kamenem doholil, je obecně známá. Málokdo ale ví, že se během pár minut dostanete na úžasnou naučnou

stezku (Tesařova cesta), po které obejdete nádherný okruh.

↗ Trasa: 11,8 km – 3:37 h

Cesta začíná v Litvínově v Tylově ulici. Poté vede 3 km lesem až na Meziboří, kde vyjdete u atletického

stadionu. Dále půjdete ještě kilometr do kopce a pak už začíná mírné, ale dlouhé osmikilometrové klesání zpět do Litvínova. Většina cesty vede lesem podél Bílého potoka. Cestou minete oboru, vodopády i nespočet odboček a zkratok vedoucích na Klíny a do nejbližšího okolí.

V těchto místech běhám skoro každý den a musím říct, že tamější krajina člověka jen tak neomrzí. Pokud jste ale vybíráv či časově zaneprázdnění a nemáte každý víkend volno na courání po okolí, doporučuji vyrazit na jaře. Touto dobou je to tam nejkrásnější – všechno kvete, sytě zelená bije do očí, ptáci zpívají a v potoce je spousta vody. ☺

Kodaň: Copenhagen, česky Kodaň, je hlavní město Dánska, jež je typickým představitelem skandinávské kultury. Nachází se zde nespočet parků, zámků, muzeí, galerií, vodních kanálů, alternativních kaváren a výborných restaurací. Přes to všechno je tato severská metropole poměrně malá a projdete ji hravě pěšky.

Přímo v srdci Kodaně se nachází obrovský lunapark Tivoli, starý více než 150 let. Ze všech památek je ale bez sporu nejznámějším symbolem města

socha Malé mořské víly sedící na kameni nedaleko nábřeží Nyhavn.

Kdo se vydá do Kodaně, rozhodně neudělá špatně. Toto město si vás opravdu získá – to můžu sama potvrdit.

(KB)

Ženy, které změnily svět (speciál k březnovému MDŽ)**TOP
5****1. Amelia Earhartová**

Amelia byla americká letkyně, jež zbořila stereotyp o ženách v domácnosti, které mají za úkol jedině stát za plotnou a starat se o rodinu. Jako první žena v historii přeletěla Atlantik. A to není všechno – v roce 1930 dokázala další úžasný rekord: jako první žena letěla rychlostí 290 km/h. Záhy se stala velmi slavnou a uznávanou pilotkou. Avšak co se s ní stalo, nikdo neví. V roce 1936 se rozhodla, že obletí celý svět. Bohužel se její letadlo ztratilo nad Tichým oceánem. Ani letadlo, ani Ameliino tělo se už nikdy nenašly.

2. Maria Curie-Skłodowska

Maria, významná polská vědkyně narozená roku 1867, strávila většinu svého života ve Francii. Obdržela Nobelovu cenu za fyziku a chemii, a to především díky teorii radioaktivity, technice dělení radioaktivních izotopů a objevení dvou nových

chemických prvků – rádia a polonia. V roce 1906 se stala vůbec první ženskou profesorkou fyziky na univerzitě v Sorbonně. Zemřela v roce 1934 na leukémii, která byla s největší pravděpodobností zapříčiněna radiací, s níž prakticky celý život pracovala.

3. Irena Sendlerowa

Hrdinka z Polska, která zachránila cca 1500 dětí před koncentračním táborem. V době, kdy začala studium na vysoké škole, klepala druhá světová válka na dveře. Z univerzity byla vyloučena kvůli

protestům vůči antisemitismu. Když se ve Varšavě začala stavět židovská ghettá, kde čekaly miliony Židů na deportaci do Osvětimi, vytvořila si novou identitu a pašovala židovské děti z ghettá pryč. Musela jim poté také zřídit novou identitu, rodný list, a dokonce je učit polsky, jelikož většina dětí mluvila jen hebrejsky. Gestapo na ni bohužel přišlo a začalo ji nelidsky mučit. V té době byla těhotná a potratila. I přes brutální mučení neprozradila nic a gestapo se začalo domnívat, že zatklo někoho jiného. Zemřela v úctyhodném věku 98 let.

4. Valentina Vladimirovna Těreškovová

Valentina, rusky Валентина Владимировна Терешкова, se roku 1963 zúčastnila mise Vostok 6, a stala se tak vůbec první ženou, která kdy byla ve vesmíru. Valentinu již od útlého věku fascinoval parašutismus a létání. Oba sny si v dospělosti splnila, jelikož se stala parašutistkou-amatérkou a studovala pilotáž. Tyto dva faktory se pak pro ni staly rozhodujícími při její kvalifikaci na

kosmonautku v roce 1962. Během letu obletěla 48x naši planetu. Přesná doba jejího letu byla 70 hodin a 50 minut. Po návratu byla prohlášena za Hrdinku Sovětského svazu, povýšena na hodnost kapitána a jmenována do vysoké stranické funkce, což byl jeden z faktorů, který jí zamezil znovu letět do vesmíru.

5. Johanka z Arku

V našem žebříčku vyhrává na plné čáře. Toto vskutku odvážné děvče se nenarodilo do moc příznivé doby – světlo světa spatřila roku 1412 ve vesničce Dormémy ve Francii. Anglie s Francií byly ve stoleté válce a Francie již dlouhou dobu žádnou bitvu nevyhrála. Ve svých třinácti letech začala Jana slýchat hlas, o kterých později prohlásila, že patřily svaté Markétě a archandělu Michaelu. V pouhých šestnácti letech se hrde postavila do čela francouzského vojska, které vedla k vítězství. Francie pod jejím velením opravdu začala vyhýbat. V devatenácti ji zajali Angličané a za čarodějnictví byla upálena na hranici.

(JK & DH)

ČTENÍ KE KÁVĚ

Čtení (nejen) pro ženy o ženách

Sedíme spolu v čajovně a (protože ani jedna neumíme zavřít pusu) stydne nám kafe. Dáváme dohromady kostru tohohle článku, ale zdá se, že bychom spíš mohly napsat knihu. Není divu, tématem je **ŽENSTVÍ**. Inspirací či prvotním impulsem nám byl Mezinárodní den žen (8. 3.), ale tomu se dnes věnovat nebudeme. Místo toho vám naservírujeme páár slov o ženství z pohledu dvou holek... Bon appetit!

Muži a ženy

Stále mám v hlavě scenérie z amerického New Yorku, kde se holka nemůže sama projít po zapadlé ulici bez slizkých poznámek a pokřikování z úst nevychovaných mužů. Takzvaný catcalling je jedním z důvodů, proč se dívky od útlého věku mužů bojí a snaží se držet si od nich odstup. U nás jsme v tomto ohledu na vyšším levelu. V našich zeměpisných šírkách už dlouhou dobu žena není kořistí, módním doplňkem či tou slabší. Muži si žen váží, jsou galantní, rádi nabídnou pomocnou ruku a dokáží ji i přijmout. Opravdový triumph je nechat ženu zaplatit, když se nabídne... Sem tam to i myslíme vážně.

Ženy a ženy

Že jsme společně silnější, nás učili od malička. Holky si mají navzájem pomáhat, naslouchat si, táhnout za jeden provaz. Nepomlouvat, nezávidět si (jedno s druhým úzce souvisí). K témtu údělům se nejspíš každá přiblížíme s vyšším věkem, chce to trochu úcty k sobě, abychom ji mohly mít i k ostatním. Odložím sem i jednu hezkou větičku, kterou jsem si přečetla na Instagramu: Úspěch jiné ženy nesnižuje ten můj.

Ženy a móda

Šaty, krajka, podpatky, výstřih... A tím to hasne?! Naštěstí už ne – šatník stejně jako život žen je dnes pestřejší a zábavnější než kdy jindy. Boří se pomyslné hranice mezi pánskou a dámskou módou a trendy je tzv. androgynní look. Zakomponování

mužských prvků do různých outfitů ženám svědčí a na ženskosti to rozhodně neubírá, ba naopak. Jedny z nejúspěšnějších žen se v tomto stylu oblékaly léta před tím, než to společnost přijala za normální. Mezi tyto „rebelky“ patří George spisovatelka románů,

Sandová, francouzská

Audrey Hepburn (na obr.), hvězda filmových pláten, a v neposlední řadě Coco Chanel, zakladatelka ikonického módního domu. V roce 1939 se na titulní straně módní bible, časopisu Vogue, poprvé objevila modelka v kalhotách. A zbytek už je historie...

Ženy dříve vs. ženy dnes

Jak všichni víme, dnešní vnímání ženy se diametrálně liší od vnímání žen v minulosti. Dlouhá staletí byla žena považována ve společnosti za tu Druhou. Nemohla jednat samostatně. Představa muže bez vztahu k ženě byla v pořádku, ale žena bez vztahu k muži? V žádném případě! Žena byla součástí majetku muže – zprvu otce, později manžela. Bytosti ženského pohlaví byly „spodinou“ společnosti. Bez výmluv si přiznejme, že být na okraji světa není příznivá situace pro toho, kdo chce svět přetvořit.

Díky ženské emancipaci a boji za práva žen obecně dnes můžeme být naštěstí svědky toho, jak je ženství v rozmachu. Ženy mají obrovské možnosti. Feminismus není sprosté slovo. Ženská krása je opěvována. A stejně jako je přirozené být učitelem či učitelkou, není překážkou stát se pilotem či pilotkou.

Očekávání a stereotypy

Očekávání. Téma, které by mohlo mít samostatnou rubriku. Každý v životě něco očekáváme. Čekáme a předpokládáme u ostatních určité vzorce chování, očekáváme testy, známky, výsledky (pracovní či sportovní). Máme očekávání od přátel, rodičů, dětí, kolegů. A máme také určitá očekávání od žen. V každém z nás slovo žena evokuje něco jiného. Ale dost prvků se shoduje – správná holka by měla mít dlouhé vlasy; měla by nosit šaty; být milá na celý svět; nemluvit sprostě; brzy se vdát; vést

domácnost; vařit; čist; spíše se věnovat umění než sportu; být ve všem stoprocentní a tak dále...

Ve společnosti existuje určitý ideál ženy. Ale proč? Proč by mělo být ženství omezováno a škatulkováno?! Je v pohodě, když má dívka krátké vlasy. Když nosí roztrhané džíny. Když po odpoledních hraje fotbal. Neubírá to na míře jejího ženství. Žijeme v 21. století a kdokoli může být kýmkoli. Dělat to, co ho dělá šťastným. Tak pojďme posouvat hranice a bořit stereotypy!

(BK & KB)

PRAVĚK NAŠICH RODIČŮ

Psalo se datum 5. ledna 1979. Nebyly mobilní telefony, pevné telefonní linky měli doma jen vybraní jedinci, ale přesto se zpráva toho dne nesla rychlostí blesku. V rádiu i televizi byly oznámeny „uhelné prázdniny“. Nebylo totiž čím topit. Pro děti to znamenalo, že jim **spadly do klína najednou dny volna, se kterými nikdo nepočítal**.

Celá situace se přitom vyvrbila poměrně rychle. Pár dnů před tím – ještě v roce minulém, tedy v roce 1978, bylo na Silvestra deset stupňů nad nulou. Úderem půlnoci však Československo sevrel krutý mráz, který dosáhl až k minus dvaceti stupňům Celsia. Teplotní skok to byl naprostě extrémní a ten, kdo ho zažil na silvestrovské zábavě, na něj většinou do smrti nezapomněl.

Pokračování na <https://styl.instory.cz/3022-pred-ctyriceti-lety-ceskoslovensko-sevrel-mraz-detи-se-radovaly-dostaly-mimoradne-uhelne-prazdniny.html>

41 let poté... aneb Ze zápisníku zoufalého rodiče

Přijdu domů a doma se válí PUBERTA s mobilem v ruce... 😊

Tvrdí, jak se učí, ale vím své. Chudáček je hladový, protože v té narvané lednici nebylo nic vhodného

pro jeho chuťové buňky a oběd v troubě nenašel.

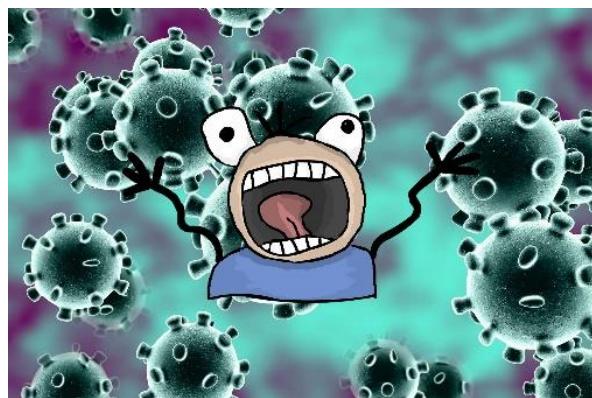
Očistec!

Když ho konečně donutím něco udělat, je pozdě. 😊

Už abychom začali zase fungovat jako před KORONAVIREM! 😊

Simona L., matka žáka třetie

ReGeZ

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY NANEČISTO OBRAZEM – ČESKÝ JAZYK – 26. 2. 2020

ZDROJE POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

<https://www.dobryden.cz/muzeum-rekordu-kuriozit-pelhrimov/novinky-z-muzea/vystavujeme-monu-lisu/> * <https://www.i-pariz.cz/eiffelova-vez/> *
https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pelh%C5%99imov_Zlat%C3%A9_A9_%C4%8Desk%C3%A9ru%C4%8Di%C4%8Dky_A_Ob%C5%99%C3%ADje%C5%BEek_v_kleci.jpg *
<http://www.dv.sk/foto/flasinet/pages/Flasinet%20-%20Barrel%20organ%202018.htm> * <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/jilemnice-muzeum-vystavuje-i-flasinet-který-si-zahrál-ve-trech-veteranech-40159368> * <https://isport.blesk.cz/clanek/tenis/376332/speciál-o-legendarním-lendlovi-exkluzivní-rozhovor-i-velký-príbeh.html> * <https://www.irishtimes.com/sport/other-sports/ivan-lendl-a-heavy-hitter-in-the-andy-murray-corner-1.1453114> *
<https://www.greelane.com/ca/humanities/historie-a-kultura/amelia-earhart-1779789/> * https://27esimaora.corriere.it/19_agosto_23/rosa-montero-contro-morte-scrivo-marie-curie-53f39316-a4c5-11e9-8190-c38885ca4abc.shtml * <http://marieke.pise.cz/996-irena-sendler.html> * <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/199669/první-zena-ve-vesmíru-valentina-tereskovová-sex-v-kosmu-nesmysl.html> * https://cs.wikipedia.org/wiki/Jana_z_Arku * <https://www.koule.cz/novinky/17-veci-ktere-jste-asi-nevedeli-o-audrey-hepburn-67654.shtml> * <https://flappernhd.weebly.com/appearance.html> * <https://www.profairplay.cz/tokenismus-bourani-stereotypu-na-pracovnim-trhu/>

REDAKČNÍ RADA

BK (Bára Kohoutová, sexta) * BaK (Bára Kaftanová, kvarta) * DH (David Hauptvogel, kvinta) * JK (Julie Konfalová, kvinta) * JN (Josef Novák, kvinta) * KB (Káťa Balášová, 3. A) * LP (Lenka Palmová, sexta) * MH (Marie Hovorková, třetie) * OK (Ondra Krejča, 1. A) * SR (Sabina Rousová, třetie)

generacez.redakce@gmail.com